# ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 11. októbra 2007 *

Vo veci C-237/05,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 30. mája 2005,

**Komisia Európskych spoločenstiev**, v zastúpení: M. Patakia a X. Lewis, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

**Helénskej republike**, v zastúpení: G. Kanellopoulos a S. Charitaki, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: gréčtina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans (spravodajca), sudcovia G. Arestis, L. Bay Larsen, R. Schintgen a P. Kuris,

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. septembra 2006,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. februára 2007,

vyhlásil tento

**Rozsudok**

1 Komisia Európskych spoločenstiev svojou žalobou navrhuje Súdnemu dvoru, aby rozhodol, že z dôvodu praxe príslušných orgánov pri zabezpečovaní a zbieraní žiadostí a vyhlásení pestovateľov obilnín a ďalších poľnohospodárov v rámci integrovaného systému spravovania a kontroly v roku 2001 si Helénska republika nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z ustanovení smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, s. 1;

Mim. vyd. 06/001, s. 322), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 97/52/ES z 13. októbra 1997 (Ú. v. ES L 328, s. 1; Mim. vyd. 06/003, s. 3), (ďalej len „smernica 92/50“), najmä z článku 3 ods. 2, článkov 7, 11 ods. 1 a článku 15 ods. 2 tejto smernice, ako aj zo všeobecnej zásady transparentnosti.

**Právny rámec**

*Smernica 92/50*

2 Podľa článku 1 písm. a) smernice 92/50 „*verejné zmluvy na poskytnutie služieb*„ sú odplatné zmluvy uzavreté písomne medzi poskytovateľom služieb a obstarávateľom“, s výnimkou zmlúv vymenovaných v tomto ustanovení písm. i) až ix).

3 Článok 3 ods. 1 a 2 tejto smernice stanovuje:

1. „Pri verejnom obstarávaní služieb alebo pri organizovaní súťaží návrhov uplatnia obstarávatelia postupy prispôsobené ustanoveniam tejto smernice.

2. Obstarávatelia zabezpečia, aby nedošlo k diskriminácii žiadneho z poskytovateľov služieb.“

4 Podľa článku 7 ods. 1 písm. a) smernice 92/50:

„1. a) Táto smernica sa uplatní na:

— … verejné zmluvy na poskytnutie služieb uvedené v prílohe I B,… uzatvárané obstarávateľmi uvedenými v článku 1 písm. b), ktorých predpokladaná čistá hodnota bez dane z pridanej hodnoty (DPH) nie je nižšia ako 200 000 ECU,

— verejné zmluvy na poskytnutie služieb týkajúce sa služieb uvedených v prílohe I A…

i) uzatvárané obstarávateľmi uvedenými v prílohe I smernice 93/36/EHS, ktorých predpokladaná čistá hodnota bez DPH nie je nižšia ako hodnota vyjadrená v ECU zodpovedajúca sume 130 000 SDR (zvláštne práva čerpania);

ii) uzatvárané obstarávateľmi uvedenými v článku 1 písm. b) smernice inými ako obstarávateľmi uvedenými v prílohe I smernice 93/36/EHS, ktorých predpokladaná čistá hodnota bez DPH nie je nižšia ako hodnota vyjadrená v ECU zodpovedajúca sume 200 000 SDR.“

5 Podľa článku 8 smernice 92/50 „zmluvy, ktorých predmetom sú služby uvedené v prílohe I A, sa uzatvárajú v súlade s ustanoveniami kapitol III až VI“ tejto smernice.

6 Článok 9 tejto smernice stanovuje:

„Zmluvy, ktorých predmetom sú služby uvedené v prílohe I B, sa uzatvárajú v súlade s článkami 14 a 16.“

7 Článok 11 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že obstarávatelia budú pri verejnom obstarávaní služieb používať otvorenú súťaž, užšiu súťaž alebo rokovacie konanie, tak ako sú postupy definované v článku 1 písm. d), e) a f) tejto smernice.

8 Podľa článku 15 ods. 2 smernice 92/50:

„Obstarávatelia, ktorí chcú vyhlásiť verejné obstarávanie na práce metódou verejnej [otvorenej — *neoficiálny preklad*] súťaže alebo užšej súťaže, alebo — za podmienok uvedených v článku 11 — rokovacieho konania, uverejnia svoj úmysel prostredníctvom oznamu.“

*Nariadenie (EHS) č. 3508/92*

9 Z tretieho a štvrtého odôvodnenia nariadenia Rady (EHS) č. 3508/92 z 27. novembra 1992, ktorým sa stanovuje integrovaný systém spravovania a kontroly určitých schém poskytovania pomoci v spoločenstve (Ú. v. ES L 355, s. 1; Mim. vyd. 03/013, s. 223), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1593/2000 zo 17. júla 2000 (Ú. v. ES L 182 s. 4; Mim. vyd. 03/030, s. 94), (ďalej len „nariadenie č. 3508/92“) vyplýva, že v rámci reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky a v snahe

prispôsobiť mechanizmus spravovania a kontroly novej situácii a zdokonaliť efektívnosť a užitočnosť týchto schém, je nevyhnutné vytvoriť nový integrovaný systém spravovania a kontroly určitých schém pomoci v Spoločenstve, ktorý bude pokrývať schémy pomoci na pestovanie poľnohospodárskych plodín, hovädzieho a teľacieho mäsa, jahňacieho a kozieho mäsa (ďalej len „ISSK“).

10 Článok 2 nariadenia č. 3508/92 stanovuje:

„[ISSK] sa skladá z nasledujúcich častí:

a) počítačová databáza;

b) identifikačný systém poľnohospodárskych parciel;

c) systém pre identifikáciu a registráciu zvierat;

d) žiadosti o pomoc;

e) integrovaný systém kontroly.“

11 Podľa článku 3 ods. 1 tohto nariadenia:

„V počítačovej databáze sa pre každý poľnohospodársky majetok zaznamenajú údaje, ktoré sa získajú zo žiadostí o pomoc. Táto databáza umožní predovšetkým priame

a okamžité konzultovanie údajov najmenej z troch predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych a/alebo obchodných rokov prostredníctvom príslušnej inštitúcie členského štátu.“

12 Článok 4 tohto nariadenia stanovuje:

„Identifikačný systém poľnohospodárskych parciel sa vytvorí na základe máp a katastrálnych záznamov alebo iných kartografických údajov. Využijú sa pritom počítačové techniky zemepisných informačných systémov najmä s použitím leteckej alebo družicovej ortometrie s homogénnou štandardnou zaručenou presnosťou, ktorá sa minimálne rovná mierke mapy 1:10000.“

13 Podľa článku 6 ods. 1 nariadenia č. 3508/92:

„Aby bola žiadosť o pomoc prijateľná podľa jednej alebo viacerých schém spoločenstva, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, každý roľník si podá za každý jednotlivý rok žiadosť o pomoc týkajúcu sa pôdy, v ktorej budú uvedené:

— poľnohospodárske parcely vrátane pozemkov, na ktorých sa pestujú krmoviny a poľnohospodárske parcely s ornou pôdou, ktorých sa týka opatrenie o vyňatí a tie, ktoré ležia úhorom,

— v prípadoch, kde to je uplatniteľné, všetky ďalšie potrebné informácie, ktoré sa vyžadujú buď na základe nariadení vzťahujúcich sa na schémy pomoci spoločenstva alebo ktoré vyžaduje dotknutý členský štát.“

14 Článok 7 tohto nariadenia znie takto:

„[ISSK] bude pokrývať všetky podané žiadosti o pomoc, predovšetkým pokiaľ ide o správne kontroly, overovanie na mieste a ak to je vhodné, overovanie pomocou leteckého alebo satelitného diaľkového snímania.“

**Okolnosti predchádzajúce sporu a konanie pred podaním žaloby**

15 Komisii bola predložená sťažnosť týkajúca sa údajnej nezákonnosti rámcovej dohody a vykonávacích zmlúv k nej, týkajúcich sa poskytovania služieb v rámci uskutočňovania ISSK v Grécku v roku 2001 vo vzťahu k smernici 92/50.

16 Uvedená rámcová dohoda bola uzavretá 20. februára 2001 medzi ministerstvom vnútra, verejnej služby a decentralizácie, ministerstvom poľnohospodárstva, úniou prefektúrnych správ Grécka a panhelénskou konfederáciou únií poľnohospodárskych družstiev (ďalej len „rámcová dohoda“).

17 Rámcová dohoda sa vzťahovala na koordináciu uskutočňovanú uvedenou konfederáciou týkajúcu sa nasledujúcich služieb, ktorých výkon bol zverený jej členom, teda miestnym úniám poľnohospodárskych družstiev (ďalej len „MÚPD“):

— informovanie poľnohospodárov o prijatí nových formulárov pre žiadosť a vyhlásenie týkajúce sa poľnohospodárskych majetkov a poľnohospodárskych plodín, ktoré poslúžia k doplneniu novej databázy v rámci ISSK,

— poskytnutie pomoci pri zabezpečovaní správneho a včasného zápisu údajov poskytnutých poľnohospodármi na príslušných formulároch. Táto služba zahŕňa najmä poskytnutie technickej pomoci poľnohospodárom na účely vymedzenia obrábaných a zalesnených plôch na ortofotografiách, leteckých fotografiách alebo topografických mapách,

— vyzbieranie formulárov a ich postúpenie v papierovej alebo elektronickej verzii príslušnej prefektúrnej správe.

18 Rámcová dohoda v tomto ohľade upravovala uzatváranie vykonávacích zmlúv medzi prefektúrnymi správami a MÚPD na úrovni každej prefektúry. V nadväznosti na to skutočne došlo k uzavretiu takýchto zmlúv (ďalej len „sporné zmluvy“).

19 Listom z 18. decembra 2002 Komisia vyzvala Helénsku republiku, aby predložila svoje pripomienky k výhrade založenej na tom, že údajne nerešpektovala ustanovenia smernice 92/50, najmä jej článku 3 ods. 2, ani zásadu zákazu diskriminácie, a to tým, že priamo a bez predchádzajúceho zverejnenia zadala poskytnutie dotknutej služby MÚPD.

20 Keďže však vyjadrenie Helénskej republiky k uvedenému listu bolo nedostačujúce, Komisia 19. decembra 2003 vydala odôvodnené stanovisko, v ktorom vyzvala tento členský štát na prijatie opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia.

21 Vzhľadom na to, že odpoveď Helénskej vlády na odôvodnené stanovisko Komisiu nepresvedčila, Komisia sa rozhodla podať túto žalobu.

**O prípustnosti žaloby**

22 Helénska republika podáva proti žalobe Komisie námietku neprípustnosti založenú na neexistencii záujmu Komisie na konaní a na bezpredmetnosti žaloby.

23 Uvedený členský štát v tejto súvislosti po prvé uvádza, že prijal potrebné opatrenia na ukončenie údajného nesplnenia povinnosti a že po uplynutí lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku na to, aby sa mu vyhovelo, toto nesplnenie povinnosti už neexistovalo, keďže:

— v roku 2003 nedošlo k priamemu zadaniu dotknutých služieb a možnosť podať ponuku bola poskytnutá iným subjektom, ako sú MÚPD,

— helénske orgány sa oficiálnym vyhlásením generálneho tajomníka ministerstva poľnohospodárstva č. 5767 zo 6. novembra 2003 zaviazali „v prípade potreby pristúpiť k verejnej súťaži na uzavretie dotknutých verejných zmlúv na poskytnutie služieb, samozrejme pod podmienkou, že sa na tieto služby úplne alebo čiastočne vzťahuje príloha I A smernice 92/50“.

24 Po druhé Helénska republika tvrdí, že po uplynutí lehoty, ktorá jej bola stanovená na to, aby vyhovela odôvodnenému stanovisku, prestalo údajné nesplnenie povinnosti týkajúce sa výlučne roku 2001 existovať a zanikli všetky jeho účinky.

25 Komisia odpovedá, že rozhodnutie o vytýkanom nesplnení povinnosti je potrebné, pretože nie je nijak zaručené účinné a správne uplatnenie smernice 92/50, a to jednak vo vzťahu k sporu týkajúcemu sa roku 2001, ako aj do budúcnosti.

26 Vyhlásenie č. 5767 je teda nielen nedostačujúce, ale z dôvodu použitia výrazu „v prípade potreby“ aj neurčité.

27 Navyše nesúlad pretrvávajúci medzi Helénskou republikou a Komisiou v súvislosti s jednotnosťou sporných zmlúv, ako aj v súvislosti so zahrnutím dotknutých služieb do prílohy I A smernice 92/50 zďaleka nie je len teoretický a môže spôsobiť vznik rizika recidívy zo strany uvedeného členského štátu.

28 Nakoniec nič nezaručuje, že smernica 92/50 sa bude správne uplatňovať v budúcnosti, keďže počas rokov nasledujúcich po roku 2001 boli uvedené služby taktiež zadávané priamo MÚPD.

29 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor v oblasti postupov verejného obstarávania rozhodol, že žaloba o nesplnenie povinnosti je neprípustná, ak k dátumu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku už účinky predmetnej zmluvy zanikli (rozsudky z 31. marca 1992, Komisia/Taliansko, C-362/90, Zb. s. I-2353, body 11 a 13, ako aj z 2. júna 2005, Komisia/Grécko, C-394/02, Zb. s. I-4713, bod 18).

30 Vzhľadom na to je potrebné overiť, či v čase uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, teda 19. februára 2004, boli sporné zmluvy aspoň čiastočne vykonávané, alebo či naopak všetky práce týkajúce sa poskytovania pomoci boli k uvedenému dátumu už úplne ukončené, takže všetky účinky týchto zmlúv už zanikli.

31 V prejednávanej veci sa nesplnenie povinnosti vytýkané Komisiou, ako to výslovne vyplýva z návrhu na začatie konania, týka služieb pomoci poskytovaných MÚPD

v rámci uskutočňovania ISSK výlučne v roku 2001, tak ako sú tieto služby špecifikované v uzavretých sporných zmluvách týkajúcich sa obdobia tohto roku na účely výkonu rámcovej dohody. Komisia na pojednávaní potvrdila, že jej žaloba sa obmedzuje výlučne na obdobie roku 2001.

32 Práce týkajúce sa poskytovania pomoci upravené spornými zmluvami sa týkajú prípravy žiadostí o pomoc predkladaných poľnohospodármi na účely zápisu v nich sa nachádzajúcich údajov do databázy ISSK v súlade s článkom 3 ods. 1 nariadenia č. 3508/92. Tieto žiadosti sa musia podávať každoročne, pretože sú predpokladom na vyplatenie pomoci na dotknutý rok. Ide teda predovšetkým o služby, ktoré sa vzťahujú na jeden účtovný rok, ktorý sa uzatvára vyplatením priznanej pomoci.

33 V tomto ohľade je potrebné zdôrazniť, že článok 5 ods. 1 rámcovej dohody, ktorý je zároveň ustanovením obsiahnutým v sporných zmluvách, stanovuje, že tieto zmluvy nadobúdajú platnosť dňom ich podpísania a strácajú ju v okamihu, keď dôjde k vyplateniu celej peňažnej pomoci poľnohospodárom, ktorý o ňu požiadali.

34 Komisia však nebola schopná vyvrátiť tvrdenie Helénskej republiky, ktorej zástupca na pojednávaní uviedol, že vyplatenie pomoci za rok 2001 sa v plnom rozsahu uskutočnilo počas nasledujúceho roku, teda pred uplynutím lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku.

35 Keďže Komisia nepredložila žiadne protichodné údaje, je nutné konštatovať, že v deň uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku už účinky rámcovej dohody a sporných zmlúv týkajúcich sa jej vykonania v roku 2001 zanikli.

36 Komisia na pojednávaní tvrdila, že na rozdiel od porušenia, ktoré bolo predmetom veci, v ktorej došlo k vyhláseniu už citovaného rozsudku Komisia/Taliansko, došlo k nesplneniu povinnosti, ktoré je predmetom tohto sporu, a síce k priamemu zadaniu poskytovania dotknutých služieb pomoci MÚPD bez predchádzajúceho zverejnenia, opätovne počas rokov nasledujúcich po roku 2001, teda pred podaním tejto žaloby.

37 V tomto ohľade je potrebné konštatovať, že Komisia nebola schopná vyvrátiť tvrdenia Helénskej republiky, podľa ktorých sa služby pomoci počas uvedených rokov poskytovali na základe úplne odlišného postupu, ako bol postup uplatňovaný v roku 2001.

38 Komisia najmä nemohla spochybniť tvrdenie zástupcu helénskej vlády, ktorý na pojednávaní na základe potvrdzujúcich dokumentov predložených touto vládou v rámci odpovede na otázku Súdneho dvora položenú v tejto súvislosti uviedol, že počas rokov nasledujúcich po roku 2001 štátny rozpočet nepredpokladal poskytnutie žiadnej odmeny za služby pomoci poskytnuté MÚPD, ktoré však v tej dobe dostávali priamo od každého poľnohospodára určitú odmenu za to, že mu takúto službu poskytli.

39 Z toho vyplýva, že vzhľadom na dôkazy predložené Súdnemu dvoru nemohla Komisia po právnej stránke dostatočne preukázať, že nesplnenie povinnosti, ktoré vytýkala Helénskej republike v súvislosti s obdobím roku 2001, sa opakovalo aj počas nasledujúcich rokov.

40 Nakoniec, čo sa týka tvrdenia Komisie, podľa ktorého by mala byť jej žaloba prípustná z dôvodu trvania rozporu medzi ňou a Helénskou republikou, ktorý sa týka výkladu smernice 92/50 vzhľadom na osobitosti dotknutého verejného obstarávania, stačí konštatovať, že žaloba nemôže byť prípustnou výlučne na základe tejto okolnosti.

41 Z uvedeného vyplýva, že žaloba Komisie sa musí zamietnuť ako neprípustná.

## O trovách

42 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Helénska republika navrhla zaviazať Komisiu na náhradu trov konania a Komisia nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

**1. Žaloba sa zamieta ako neprípustná.**

**2. Komisia Európskych spoločenstiev je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy